

Айылба харыстабыла

ОЙУУР БАҢААРДАРЫТТАН СЭРЭНИЭХХЭ

Ааспыт 2003 жыл уот турар кутталлаах сезонун устата республика сиргэр-уоттар 587 ойуур баһаара бэлэстэммитэ. Манган 41 түбэлтэ улахан изинээк баһаардарга тэнийбиттэрэ, киһилэр сибэит ойуурдара 71 тыһ. гектарга тийбитэ. Түмүгэр уот сибэит тыага 82 тыһ. гектарга тэҥэспитэ.

Баһаардар тахсыбыт сүрүн төрүөттэринэн буолбуттара:

1. Өртөөлүнэн — 60 түбэлтэ.
2. Тэрилтэлэр буруйдаһарынан — 10.
3. Олохтоох нэһиликтэ буруйдаһарынан — 221.
4. Чабылбаан түһүүтүнэн — 250.
5. Билимбэт биричиинэнэн — 46.

Ойуур хаһаайыстыбатыгар тахсыбыт хоромньу 131 мөл. 628 тыһ. солк. тэҥэспитэ, ол иһигэр 30 мөл. 744 тыһ. солк. суумалаах үүнэн турар мас умайбыта. Уоту умулларына тутуллубут үп 24 мөл. 435 тыһ. солк. тийбитэ. Силиэстийэ арганыгар 564 ойуур баһаарын бороткокуллара ытыллыбыттара, баһаар ыппыт 32 буруйдаахтар булуллубуттара. Уолсайа 20 холубунай дымала көбүлүлүбүтүнэн 5 буруйдаах холубунай эппизинэскэ тардыллыбыттара. Ойуур харыстабылын үлэһиттэрэ баһаартан сэрэхтээх буолуу быраабылаларын кэһи иһин 144 бороткокулу онгорбуттарыттан 79 түбэлтэ административнай ыстараап тиксэриллэн 111 тыһ. 854 солк. ирдэммитэ.

Баһаар буруйдаахтарыттан ойуур хаһаайыстыбатыгар таһаарыллыбыт хоромньу төлөбүрүгэр 85900 солк. ирдэммитэ.

Чурапчы улуунун ойуурун фондатыгар 2003 сыла 17 уот турбут түбэлтэ бэлэстэммитэ. Икки сиргэ — Арыылаах нэһиликтэ Баайбаа үрэххэ уонна Кытаанах Тандатыгар киэн изинээк баһаардар тахсыбыттара, уот сибэит тыага 863 гектарга, хонууга 459 гектарга тийбитэ. Уот тахсыбыт сүрүн биричиинэлэринэн буолулар: сааскы өртөөлүнэн — 8, нэһиликтэнэн — 3, чабылбаантан — 3, билимбэт биричиинэнэн — 3. Баһаартан сэрэхтээх буолуу быраабылаларын кэһи иһин 10 киһиэхэ 10500 солк. административнай ыстараап түһэриллбитэ. Уоту сэрэбэ суох туттан ойуурга куттаран баһаар ыппыт 6 буруйдаах булуллубута. Ол курдук, Улахан Күөл олохтоого К.К. Барашков, Мугудайтан М.Б. Сивцев, М.Д. Сивцев, Кытаанахтан Н.Х. Захаров, Кындактан Л.А. Федорова, Мындабаайтан И.Н. Николаев. Баһаары умулларын үлэлэрин ороскуотун төлөтөрүүгэ олохтоох суут нөҕүө 40 тыһ. солк. ирдэбил түһэриллбитэ.

Ыам ыйыттан сиргэ-уокка уот турар кутталлаах кэмэ тийэн кэллэ. Тыаба хаар уулан бүтэрин кытта уоттан сэрэхтээх буолуу кэмэ сааламмытынэн аарыллар. Аны мантан ыла ханнык да ходуһа өртөөлүн, ол иһигэр ойуур иһигэр, сабатыгар, дэлэһэ мутугу, бөҕү-сагы уматы булгуччу бобулар. Бу — РФ 1993 сыл балаһан ыйын 9 күнүгэр тахсыбыт баһаартан сэрэхтээх буолуу быраабылаларын ирдэбиллэрэ. Атын сирдэргэ (алааска, үрэххэ) кутаа оттор түбэлтэ сэрэнэр мизэралары ылан баран онгоһуллар. Айылбаа сылдыан табах, испиэскэ тоһоҕосторун, уоттаах күлү мээһэ быраагар бобулар, ону тэҥэ булка сылдыан түргэнник умайар быстарынан тутуу, ракетница ботуруоннарын, нарезной сааларга уоттаах буулдыан ыты бэйэтэ да кууран-хатан турар үрэхтэргэ, ойуурга булгуччу бобулаах. Сааскы ыһы саһана, тыаба үлэлэргэ, от үлэтин кэмгэр да турбаларыгар искрогасителэ суох техникалар үлэтиллэр көнүлээммэт.

Ааспыт сылларга бу биричиинэнэн (кыым түһэн) баһаардар тахса сыспыт түбэлтэлэрэ баалара.

Баһаартан сэрэхтээх буолуу быраабылаларыгар ойуурга үлэтиир, автомобильнай суоллары, урдук күүрүүлэх уот, сибээс линияларын хөрөр-карайар тэрилтэлэр уоттан сэрэхтээх буолуу көрдөбүллэринэн сэрэтэр дьаһаллары ытар эбэһинэстээхтэр. Ол курдук, суолга массына тохтуур стоянкалара ойуур иһигэр түбэлтэ түбэлтэлэригэр площадкалар тула минполоса онгороллоро ирдэнэр. Уот, сибээс линиятын просекалара ыраастаныахтаахтар, элэжик, ыһыраһы ойуур маһа чомохтонуохтаах, уот барар кутталын үөскэтилиз суохтаах. Тыаба культурнай-маассабай дьаһаллары тэрийэр тэрилтэлэр уоттан сэрэхтээх буолуу көрдөбүллэринэн сэрэтэр үлэлэри ытыахтаахтар.

Сиргэ-уокка баһаар турар түбэлтэтигэр гражданныр, бастатан туран, умулларар дьаһаллары ытыахтаахтар, кыаллыбат түбэлтэтигэр лесхозка, милицияга эбэтэр олохтоох дьаһалтага биллэриэхтээхтэр.

Айылба баар суох баайбыт, таһнар таһаһыт, аһыыр аһыт кэлэ турар уолбат чүөмүтэ буолар. Тулалыыр эйгэбитигэр харыстабыллаахтык сыһааннаһаахайын. Сиргэ-уокка сылдыан уоттан сэрэхтээх, ураты эппизинэстээх буолуохха!

ЧУРАПЧЫТААБЫ ОЙУУР ХАҢААЙЫСТЫБАТА.

Российской Федерации 2002 сыллааха тахсыбыт "Адвокаттар тустарынан Сокуонутар" олобуран, бийиги улуустуругар кулун тутар ый 1 күнүттэн "Адвокатский кабинет" тэриилэн үлэтин саалаата. Бу кэм устатыгар балай да үлэ саалаанна.

Ол курдук, үс холубунай дымала көрүлэн эмсэбэлэстэнн интериэһин көмүскээн, бастаа дымалага 85 тыһ. солк., иккискэ 75 тыһ., үлүскэ 20 тыһ. солк. тахсыбыт моральной уонна материальной хоромньуну ирдэһэн биэрэ.

Гражданский дымалага гр. М. гр-ка Ф-га 156 тыһ. солк. иэс биэрбит бырыһааны ирдэһитин эппизиттэнн интериэһин көмүскээн ыйылыбыт сууманы 19 тыһ. диэри түлэргэрдэ. 2002 сыллааха гр. Г. массынатын адвокаттын иһин гр. М-га карчынан ирдэбил онгоһулунна.

"Чурапчытаабы" үөрэх управлениетын массынатыа 2003 сыл атырдаах ыйыгар Дьохуускайа аварияланан улахан суумалаах ороскуотка түбэспитэ. Бу дымалага матурийаал хомуллан, буруйдаах булуллан, таһаарыллыбыт хоромньуга 350 тыһ. солк. суумалаах ирдэбил онгоһулунна.

АДВОКАТСКИЙ КАБИНЕТ ТЭРИЛИННЭ

Икки дымалага ирдэбил онгоһуллан республикатаабы арбитражнай суука түһэриллиннэ.

"Адвокатский кабинет" холубунай дымалага эмсэбэлэстэби эбэтэр буруйда уорбалаһар киһи силиэстийэтиир органнарга суругунан сайабыллыаһыа киһилэрдэһинэ, холубунай буруй онгоһуллубут күнүттэн кыттар бырааптаах, бэйэтэ силиэстийэтиир дьаһыларга, дымала кырдыктаахтык барарыгар эһи ходатайствотун түһэриһэн сөл. Ону таһынан гражданский дымалаларга да, эппизиттэнн да интериэстэрин көмүскүүн сөл. Арбитражнай дымалага ирдэбил сайабыллыаһына онорон тэрилтэ интериэһин толору көмүскүү кыагы биэрэргэ көмөлөһөр. Олохтоох дьаһалталар сайаална түһөрдэхтэринэ, нэһиликтэргэ таһан юридический консультацияны биэрэр. Административнай дымалаларга, арахсы боллоруостарыгар, үлэ мөхкүөрдэригэр, хамнас төлөммүтүгэр, дуоһабырдары онгорууга, онтон да атын юридический правовой көмөлөрү толору онгоруор кыахтаах.

Ити курдук эһи бэйэбит эбэтэр чугас дьонугут улуус тас өттүгэр сылдыан араас дөңгө-оһолго түбэстэххитинэ бийиги кабинетпыт ханны баһаар юридический көмөнү онгоруон сөл. "Адвокатский кабинет" өтөтүнэн туһаныт. Бийигини федеральнай суут дьикиттэн булуоххут.

Константин ПЛАТОНОВ,
СР Адвокаттарын палататын
коллегиатын чилиэнэ.

ҮТҮӨ ХОЛОБУР БУОЛАБЫН

(Абабар Константин Константинович Осиповка аныбын)

Ырыаба маламмыт, хоһоонго холбонмут кэмпа солко алаастардаах, дыкти, нарын сардаана сибэккилээх Уорба алаас хоннобуттан төрүттээх эдэр уол аан бастаан Амма улуутун Алтан нэһиликтин сэттэ кыла-

бийиги оскуолатын биэр бастыг учуутала, СР үөрэбүрүмтүн туйгуна. Олор бары олоххо онуларын булулар, ыал буолан, оҕу-уруу тэни-тэн, сизин үөрүүтүн биллэрдилэр.

Эн, олох бары ыраактарын экинэн-халгынан билон, өр сылларга учуутал, нитэ-эни идэтигэр бэринилээхтик үлэһэн, үлэни үрдүтүк өрө тутан, бар дьонго эйгэс сыһаангынан, кыраа кыйтарбат күүстээх санаагынан олох ыар охсуутун кыйылыг бийиэхэ, оҕолорго, үтүө холобур буолар. Тулалыыр дьонук-сэргэн, оҕолорук, сиккэрин тапталларын ууттанан, бийиги үөрүүтүн үлэһэн, үлүн кэмгэ этэнгэ оҕолорго баһарабыт. Эйиэхэ, күндү абабар, бэйэм айбыт хоһооммун аныбын:

Малды кэрэ санаалаах,
Малды үтүс сонуннаах,
Малды иһигэр дорбодох
Кылаас аанын абаарын.

Сылаас кинүү ууттуур,
Сырдык суолга кыһаһыыр
Күндү иһигэр — учууталбар
Олбон дьарбэтин умайын.

Коста ОСИПОВ,
Д.П. Коржин аатынан Чурапчытаабы
интернат-оскуола 8-с кылааһын
үөрэнээччитэ,
"Сырдык ыра" литературнай түмсүү
чилиэнэ.
Хаартыска: К.К. Осипов.

Бийиэхэ суруйаллар

МАХТАЛ ТЫЛЛАРЫН ЭТЭБИТ

Соловьев — улуус биир саамай ыраах сытар, үлүк нэһиликтэ. Улуус киһигэр киирэр-тахсар киһи аайы кыйтарбат. Ону таба ойдоһонор, соторутааһыта бийиэхэ улуустаабы киһи баһына стоматологической отделениетын үлэһиттэрэ — зуботехник араатар Артур Гаврильевич Петров, Гаврил Васильевич Прудский уонна Анастасия Гаврильевна Поисеева командировкага кэлэн үлэстэтир. Кыһамылаах үлэһиттэр 9 күн устата барыта 340-ча оҕону, улахан дьону тиһтэрин эмтээн, онорон биэрдилэр. Бу ыраах сытар нэһиликтэ транспорт сыанатын, айаны тулуйбат дьонго улахан көмө онгоһулунна дьикиттэнн сыһаппыт буолуо.

Үрүг халааттаах аанньаһарытыгар собулээн, кэтэһэн ааһар улуустаабы хаһааныт "Сага олох" нөҕүө сааскылыа сылаас салгынын иһигэр дириг махтал тылларын этэбит. Мэлдьитин бу курдук эдэрдик эйгэс дуһабытынан, сайаас санааһытынан сайаатаран, чэпкэн-чэбдик сылдыан таһаарылаахтык үлэтиригитигэр, бар дьон махталын ыла сылааһытыгар баһарабыт.

Елена НЕЛАКИРОВА,
хаһыат общ. корр.

КИҢИ ТУОХТАН КУТТАНАРЫЙ?

Билигин кэмгэ киһи туохтан куттанан сөбүн билээр Дириг агро-оскуолатын учууталларыттан ыйыты онгорбулун эһиэхэ билиһиннэриһитин баһарабын. 20-тэн 58-гар диэри араас саастаах, көрүүлэрдээх дьонтон ыйыталаһытым маньык түмүктэри биэрэ:

20-тэн 39-гар диэри саастаах дьон өлүүтүн, оһонтон, сыстыганнаах ыарыһартан, босхон, көрбөт буолууттан, дьон тыһыттан, хаалаһынгга түбэһиттэн, тимир суол, газ кэмиттэн, чугас киһи өлүүтүнэн-сүтүүтүнэн, кыһаһартан, ол эбэтэр ытан, сүтүүтүнэн, эһэттэн, оннообор күтүһаһтан, өйү сүтэрииттэн, хараһаа сороһо хаалыттан, наркоманиятан, албаһ кээкэ киирииттэн, чугас киһи арыгыта ылаһыһыттан куттанар дьон билиһиннэртэр.

40-тан 58-гар диэри саастаахтар сут дьон-

тан, инсултан, үлэһэ суох хаһыттан, айылба, майгы-сигили уларыйыһыттан, этинтэн, чабылбаантан, олох ырааһа иһинигэр бэлэмэ суохтарыттан, сэринтэн, чугас дьоннорун кытта өйдөспөттөрүтүнэн, ыһчат, саһа дьонно арыгыта ылаһыһыттан, кыра оҕолор аһыныһа суохтарыттан, саһа омуһ тас дойдуга баһыһтарыттан куттаналлар эбит.

Мантан сизэттэрэн дьон куттанар төрүөттэрэ олус албаһ эбит дьон санаага кэлэрин. Куттанын хас биирдик кийиэхэ туох сабыдыалы онороро буолуой? Саһа киһигэ, санааһын атас-тас, бэйэһи көрүүһүгүн суруй.

С. СТАРОСТИНА,
Дириг агро-оскуолатын
социальной педагога.

Спорт

Спорт

Спорт

КИНИ РЕКОРДА 30 СЫЛ ТУРБУТА

үлөмүр Иван Захаров национальной ооннууларга Россия уонна Саха сирин спордун маастардарыгар тийэ үүнүлөр. Атырбыт сүүрүктэри Афанасий Илларионов уонна Гаврил Нохтунский аан маңнай эмиэ кини таайыта, эрчийбитэ, спорт кизиг аартыгар таһаарыта. Диринг оскюлатыгар 1956 сылтан 1992 сылга диэри физкультура үчүүтүлүнэн үлэлирин устатыгар 40-тан тахса республика, "Урожай" общество, Федор Попов, Баһылай Маннаары бирииктэригэр күрэхтэһиллэр чемпионнарын, призердарын иитилээн таһаарыта. Бир ууһтал холугар кырата суох ситиһинилэр буолбатах дуо?

Иван Егорович Захаров ордуну үөрэттигэ-интигэ, спорка үлүүйүгэ үлэтэ сыналланан, 1985 с. "Улэ ветерана" аата илгэриллибитэ, 1970 с. "Килбизинээх үлэтин иһин", В.И. Ленин төрөөбүтэ 100 сылын бэлэтээн медальнаан, 1979 с. Саха АССР үлөлээх тренерэ аатынан, 1995 с. Кыайыы 55 сыла үбүлүүнүс, 1996 с. "Килбизинээх үлэтин иһин" медалларынан, 2000 с. "XX-с үйэ чулуу үлэһитэ" аатынан наҕараадаламмыта. 2001 с. республика педагогическай энциклопедиятыгар киллэриллибитэ. Билигин улуустуг урукку аатырбыт билиһэ, XX-с үйэ чулуу үлэһитэ, спортсмена, үлөлээх тренер, кырдыасаччы ууһтал-физрук, көнө, сүүдүргү майгылаах үтүккөн киһи Иван Егорович Захаров кэргэнэ Мария Дмитриевнаһын дойдуга оҕостубут Дирингэр 5 ордуну төрөтөн, 9 сизини көрөн ныйр-бааччы олохтор.

Иван ПОНОМАРЕВ,
хаһыат общественной корреспонденда.

Чурапчылар уруккуттан спортивной оройуонунан (улууһунан) аатырабыт. Билигинтэн аан дойду, Олимпиада чемпионнарыгар тийэ тахсыбыт чулуу спортсменнар элбэктэр. Ол эрэри бэйэбит улуустуг иһигэр чөлчөк атлетикага, ордук кылгас дистанцияга сүүрүүтэ кини курдук быһымак атахтаах, бастыг көрдөрүүлээх, үлүнүк сүүрбүт быһыйы айдаабыппын. Кини үйэ чиэспэрэ тохтоло суох оройуон иһин көмүскээбитэ. 1965 сыллааха 100 метрэн 11,4 секундунан кэлэн олохтообут рекорда 30 сыл турбута, 1956 сыллааха 200 м дистанцияны 24 секундунан сүүрбүт рекордун 1994 с. эрэ И.П.Лукин алдааппыта. Кини кимий? Үйэтин туһары Диринг оскюлатыгар физкультура үчүүтүлүнэн үлэһит, Саха АССР үлөлээх тренерэ, быйыл саас 75 сааһын туһуһут Иван Егорович Захаров буолар. Бу ыам ыйын 22 күнүгэр Дирингтэ улуус орто оскюлаларын чөлчөк атлетикага спартакиадаларыгар дабатын кини чизигэр сүүрүүтэ анал бирииктэргэ күрэхтэһии тэриллэр.

Дьэ, ол иһин, кини минипиттэн балаһа аҕа да буоллар, Чурапчы педучилищетыгар икки сыл биригэ үөрөмүт, бири хоско кээкэлэһэ ууйбүт үөһөннээхтүн туһунан кылгастык сырдатарга сөһөнүм. Иван Егорович үлэлирин устатыгар бири алаас, бири оскюла иһиттэн улаханник ырааппатах, бэйэтэ мээкэ биллэ-көстө сааһа-бат, көнө киһи. Ол гынан баран, улуустуг спордун историйтыгар биллэр сулуу хаалларбыт, спорт, физкультура сайдыытыгар, мчаты эт-хан өттүнэн эрчийбитэ, иһигитэ элбэх сыртын биэрбит киһинэн буолар. Олохун суола, бэйэтин курдук, сүүдүргү.

И.Е.Захаров 1929 сыллааха кулун тутар 25 күнүгэр Төлөй нэһилиэгэр Лытчан (билигин биллэринэн Муоста) дьон сиргэ төрөөбүтэ. Ийэтэ Александра Степановна, аҕата Егор Дмитриевич Захаровтар 10 оҕоломмуларын кини эрэ оҕостубун ордон хаалбыт. Ийэтэ 13 саастаары өлөн, 1942 сыллааха дьон Кобээйи оройуонун Тывайтыгар көһөрүлүһүнэр, сэрим, сут-кураан бэри кыһалгаларын билэн, нэһилитэ тыһынаах ордубута. Үөрөхүн 1938 с. Төлөй начальнай оскюлатыгар саҕалаан баран, сэрим, көһүү мэхэйдээнэр 7-с кылааһы 1949 с. Кытаанаха бүтэрэр. Салгы Чурапчы педучилищетыгар үөрэнэ кириэр. Ийэ дойдутугар иһин төлөөн 1950 – 1953 сс. хоту Норильскайга сулууспалыр. Онтон кэлэн салгы үөрэнэн 1956 сыллааха училищатын бүтэрэр. Ол кэинэ 36 сыл устата бири оскюлага Дирингтэ үлэлиир, олохтор.

Иван Егорович спортивной карьератын 1948 с. оройуон ыһаагар II-с мьестэ буолууттан саҕалыр. 1949 с. Аммага илин эгэрдээри оройуоннар спартакиадаларыгар 100 метрэн 12 секундунан кэлэн I мьестэ буолар. Ити кэмтэн Чурапчы спортивной иһин пенсияга тахсыар диэри көмүскүүр. 1955 сыллааха педучилище күрэхтэһиитигэр 100 м 11,8 сек. кэлэр, 1956 с. 200 м 24 сек. кэлэн, оройуон рекордун олохтообута. Бу сүүрүүнү мин илэ характынан көрбүтүм. Сайынны спартакиада кэмигэр билигинги П.Е.Бараханов аатынан стадионго этэ. Очкулорго стадион эргилэр 300 м усталаага. Стадион илин өттүттэн үлүү буолан туһан баран арбаа трибуна аныгар финишлээбиттэрэ. Дьэ, баһархай, кыраһыабай сүүрүү этэ. Дьонун ырааһынан атан сүүрэн батыгыратан кыйыбыта. Манньык сүүрүүнү бийиги усуллубуйабытыгар көнө көрбөккү. Дьэ, дьэ, дьэ, ити көрдөрүү 26 сыл устата түспөрмүлүбүккэ туруу дуо? Оттон ити 100 метрэгэ 36 саастаагар олохтообут рекорда, иһигэр сүүрүбүтүм курдук, 30 сыл турбута.

Дьэ, чакчы спорка бэринилээх буолуу, үлүн үйөһүннү чарыһай холобура буолбатах дуо? Бу көрдөрүүлэри кини училище интернатын бөрөстүөй аһылыгар, кыһынары эрчиллэр бири даҕаны спортзал суох, тренер дьон малыпир, шиповка дьон тарил саҕа көстөн эрэр кэмигэр, этэргэ дьыт, атах сыгыһыаһын сүүрэр буор суолга көрдөрбүтэ. Оо, арай очкулорго билигин курдук кыһынары эрчиллэр манеж, эрчийнэ олохтоох сүүрэр суол, дэлэй аһылык баара эбитэ буоллар аҕаһым Уйбаан көрдөрүүтэ быдан үрдүк буолара саарбаҕа суох этэ. Того билигин, бу үлүгэр үчүгэй усуллубуйа кини үйэ агардаагы көрдөрүүтүн үгүс мчаты куһарбат, көстөн иһэн сүтэн хаалаллар дьон болпурдос мимгин муһардар. Билиэн турар, кестүктэрэ буолан баран, Уйбаан Захаров курдук 36 саастарыгар тийэ сүүһү 11,4 сек. кэлэр быһый Чурапчы буоругар өтөрүнэн үөскүүр дуу, суоҕа дуу? Бу чак-

чы кини айыппаттан бөрдөрүмүсүм, талааннааһын, спорка бэринилээһин туһута. Уйбаан эдэригэр чакчы толору эттээх-симиһээх, быллаластар былчыһнаах, иһигирдээх киһи этэ.

Училищега үөрэнэ сылдан аҕаһын былчыһнарын күүрдэн-күүрдэн баран: "Мийгин кэлэн тобулута баттаан көр эрэ", — дьирэ. Оһно, оһуна суох, араастаан тарбахтарбынан аһыһа-лаан кыратык даҕаны хомулуннаран көрбөт этим. Иһи тарбаһым тыгыраһтарынан кымаахтаан этин тиримтин сааһан хам ылбат буоларым. Оһнух этэ-симиэ, былчыһнара кытаатар, букаһын мас курдук буолара. Ол да иһин буоллаҕа, бэйэтэ 64 кг үстүүр (үрдүгэ 164 см) эрэри, тух да улахан эрчиллмэтэ суох штангага 90 кг оро аһыан толчочка оройуон рекордун олохтоо сылдьыта. Арай оһно анал тренердээх, наар штангаһан дьарыктааммыта буоллар маастар нуорматын да толоруу эбитэ буолуу. Чакчы төгүрүччү кыһар киһи этэ. Ол курдук, ити кэмтэргэ үлүүнү ойууга 5 м 50 см, үрдүгү ыстаныыга 1 м 58 см, ядрону аһыһыга 9 м 43 см, дьэһэни быраһыыга 29 м 93 см көрдөрбүтэ. Иһи төгүрү республика сүүрөрдэммит хаммаҕадыгар миэрэ сылдьыбыта, нууһа лаппатыгар Даланай Востока Уссурийскай куоракка тийээн күрэхтэһэн II-с мьестэ буолбуттара. "Кыһы" хаһыат бирииктигэр эстафетага элбэхтик сүүрбүтэ. Баһылай Маннаары бирииктигэр 7 кыйыл, 1 үрүг көмүс медаллары, Федор Попов крөлүгэр үрүг көмүс медалы ылбыта. Уопсайынан, Иван Захаров үгэһинэн сүүрэр кэмигэр 100 - 200 м үлүннээх дистанцияга оройуонугар киммэх да иһин биэрбэтэх, үгүс-элбэх күрэхтэһиллэргэ ситиһилээхтик кыттыбыт спортсмен, быһый буолар.

Иван Егорович физрук, тренер даҕаны быһыһыһын үлэтэ элбэх ситиһиллээрдээх. Кини волейболга эрчийбит кыргыттары улууска 9 сыл субуруччу бастаан Диринг оскюлатыгар 3 кубогу үйэ-саас туһары хаалларбыттара. Кини үөрэнэ-эччилэртэн 40-тан тахса оро физкультура үчүүтүлүн идэтин талан, республика араас мунууктарыгар үлэли сылдьаллар. Үөрөһүг оҕостубутан Петр Посельскай, Дмитрий Эверстов, Николай Адамов, Иван Чирков уонна бэйэтин төрөппүт уола, түүх хатараччыта, билигин Диринг оскюлатыгар физкультура үчүүтүлүнэн

ЧӨЛ ОЛОХ СЫЛЫГАР АНАЛЛААХ ЧУРАПЧЫ УЛУУҢ СПАРТАКИАДАТЫН БАЛАҢААННАТА

Сыла-соруга:

1. Чөл олоху нэһиликэһэ пропагандалаһын.
2. Физкультураны уонна спорду нэһиликэһэ ортотугар сайыннарын.
3. Улуус сүүмүрдэммит хамаандатын талыы. Күрэхтэһиини тэрийэн ыһааҕылар: "Чурапчы улуута (оройуона)" муниципальнай тэриллии дьаһалтата, спортивной көрүнүгэр федерациялара, нэһиликтэр дьаһалтала.
4. Күрэхтэһии усуллубуйата:
 1. Күрэхтэһиллэр 2 түһүмүһүнэн ыһааһаллар — бастагы этапка нэһиликкэ түөлбөлөр икки ардыларыгар маассабай күрэхтэһиллэр, иккис этапка — улууска түөлбөлөр, нэһиликтэр икки ардыларыгар күрэхтэһиллэр.
 2. Күрэхтэһиллэргэ улуус сүүмүрүлүр хамаандатын чилиһиннэрэ олохтор нэһиликтэриттэн, студенттар, улуус таһыгар олохтор спортсменнар нэһиликтэрин ааттарыттан кытталара көнүлүлэнэр.
 3. Күрэхтэһээччи атын нэһиликкэ олохтор уонна сүүмүрдэммит хамаандага кирибэт буоллаһына нэһиликэһиттэн кытара көнүлүлэнэр.
 4. Күрэхтэһии кэмигэр хамаанда бөрөстэбинтэллэрэ, кытааҕыһылар улахан мөкүһүүнү таһаарар эбэтэр бөрөздөҕи кэһэр түгүннэригэр хамаанда кыттар көрүнүгэр күрэхтэһииттэн туоруур.
 5. Хойутаан кэлбит хамаанда күрэхтэһиигэ старшай судьяга көнүлүлээһинэ эрэ киллэриллиэ сөп.
 6. Күрэхтэһиигэ кыттарын туһунан хамаанда этилибит болдьоххо участкай арайынан, нэһилик баһылыгынан бигэргэтиллибит сайаалканы түһэрэр.
 7. Күрэхтэһиигэ кыттыбатах хамаандага хан-

- нык да биричиннэ захсыллыбат, 20 ыстарээтты-ыр очко бэриллэр.
8. Оскюла үөрэнээччилэрэ күрэхтэһиигэ кыттыбаттар.
9. Күрэхтэһиллэр болдьохторо, усуллубуйалара:
 1. Ыам ыйын 27 — 28 күннэрэ. Чурапчы с. Стадион. Мини-футбол, 8 оонньосчу, 1 вратарь. Кылаабынай судья — Ф. М. Борисов.
 2. Ыам ыйын 28 күнэ. Доробуйа күнэ. Нэһиликтэр маассабай сүүрүүнү тэрийиллэрэ. (Бос ыйын 31 күнүгэр Доробуйа күнүн ыһааһын туһунан отчуоту дьаһалта спорка отделыгар түһөрүт).
 3. Бос ыйын 11 — 12 күннэрэ. Чурапчы с. Стадион. Мандатнай комиссия бос ыйын 8 күнүгэр дьаһалта дьэһигин актотай саалатыгар үлэлиир. (Мандатнайга кэлбэтэх хамаанда күрэхтэһиигэ кирибэт).
 4. Чөлчөк атлетика. Сүүрүүлэр: дьахталлар — 100 м, 200 м, 800 м. Уһуу ыстаныы: эр дьон — 100 м, 400 м, 1500 м. Кылаабынай судья — Г. Ф. Нохтунский.
 - Мас тардыһыта: 56 кг, 62 кг, 68 кг, 47 кг, 74 кг үһэ. Кылаабынай судья — Н. Быганов.
 - Эстафета. Мандатнайга паспорт ирдэнэр. Кылаабынай судья — Г. Ф. Нохтунский.
 - Бастагы этап: нэһилик баһылыга — 100 м.
 - Иккис этап: 18-25 саастаах дьахтар — 200 м.
 - Үһүс этап: 18-25 саастаах эр киһи — 400 м.
 - Төрдүс этап: 26-35 саастаах дьахтар — 200 м.
 - Бэһис этап: 26-35 саастаах эр киһи — 400 м.
 - Алтыс этап: 36-40 саастаах дьахтар — 100 м.
 - Сэттис этап: 36-40 саастаах эр киһи — 300 м.
 - Ахсыс этап: 41-45 саастаах дьахтар — 100 м.

- Тохсус этап: 41-45 саастаах эр киһи — 200 м.
- Оһус этап: 46-тан үһэ саастаах дьахтар — 100 м.
- Уон биирис этап: 46-50 саастаах эр киһи — 100 м.
- Уон иккис этап: 51-тэн үһэ саастаах эр киһи — 100 м.
- Велоспорт. Кылаабынай судья — А. И. Совакин. 35-гэр дьэри саастаах эр дьон — 10 км, дьахталлар — 5 км. 45-гэр дьэри саастаах эр дьон — 5 км, дьахталлар — 3 км. 45-тэн үһэ саастаах эр дьон — 3 км, дьахталлар — 1,5 км.
- Нэһиликтэн саастарынан биридии велосипедист ирдэнэр, элбэх кытааҕыһы киллэриллэр түгүннэргэ бастыг бириимэ зачекка кириэр. Саастарынан старт уопсай.
- Национальной ыстаныылар. Кылаабынай судья — В. В. Акимов. Ыстаныылар 12 туска ыһааһаллар. Хамаандаттан биридии ыстаныычч ирдэнэр.
- Гиряны аһыһы. Кылаабынай судья — М. С. Игнатев. 60 кг, 70 кг, 80 кг, 90 кг, 90 кг үһэ. Гиря ыһааһына 24 кг.
- Армрестлинг. Кылаабынай судья — П. И. Старостин. Эр дьон — 60 кг, 70 кг, 85 кг, 85 кг үһэ, дьахталлар — 60 кг, 70 кг, 70 кг үһэ.
- Бири кытааҕы 2 көрүнүгэ зачет биерер уонна эстафетага сүүрөр.

ПРОГРАММА

- Бос ыйын 11 күнэ.
- 9.00 ч. — 11 ч. Мандатнай.
- 11.00 ч. — 12.00 ч. Судейство. Хамаандатан нэһиликтэр баһылыктара, бөрөстэбинтэлэр сылдьаллар.
- 14.00 ч. — 14.30 ч. Күрэхтэһии аһыһыта.

- 14.30 ч. — 18.00 ч. Чөлчөк атлетика: 100 м, 800 м, 1500 м сүүрүүлэр, уһуу ыстаныы — дьахталлар. Гиря. Национальной ыстаныылар — кыһыы, ыстанга. Мас тардыһыта. Велоспорт. Канат тардыһыта. Наҕараадалаһын.
- Бос ыйын 12 күнэ.
- 10.00 ч. Чөлчөк атлетика. 400 м, 800 м сүүрүүлэр. Уһуу ыстаныы — эр дьон. Мас тардыһыта — финал. Армрестлинг. Национальной ыстаныылар — кубок. Наҕараадалаһын.
- 15.00 ч. Эстафета. Наҕараадалаһын.
- Балаһан ыйын 24 күнэ. Доробуйа күнэ. Нэһиликтэр маассабай сүүрүүнү тэрийэн ыһааһаллар.
- Сэтимины. Волейбол. Сааһымат. Кылаабынай судья — Г. Н. Аммосов. 2 эр киһи, 1 дьахтар. Остуол тенниһэ. Кылаабынай судья — С. Н. Башарина. 2 эр киһи, 1 дьахтар.
- Ахсыһы 8 күнэ, 11 ч. фотовыставка. Дьаһалта дьэһигэр нэһиликтэринэн физкультурнай үлэни көмүскээһин. Кыттыбатах хамаанда — 50 ыстарээттыгэр очко. Ирдабыллэр: Нэһиликкэ түөлбөлөр икки ардыларыгар спортивной үлэни сырдатты. Доробуйа күнүгүн ыһааһын (балаһан ыйа, ыам ыйа). Спортивной мунууктары, площадкалары тэрийии үлэтэ.
- Кыһыһылаастары быһаарыы: Аһыах очколаах хамаанда кыйар. Биридиилээн кыйыттарга грамота, медаль туттарыллар.
- Наҕараадалаһын: Кыһыһылаах нэһиликтэргэ сыл түмүгүнэн кыйыруула сылдьар кубок, диплом, харчынан бириимий туттарыллар.

Улуус дьаһалтатын спорка отдела.

Одүүлүүлээгүй Сынныаланг киинэ:
"Уммуллубат кэмүс дорбоонор" диск
үлүүска биир бастааһан тэрилтэ сэлдэмбэт
"Чэбир" кокальней-инструментальнай бөлөх
дьоро түбүлүгэттэр ыһылар!

Төрүттэр сыала-соруга:

— 1974 — 1990 сылларга кийилинчээ одууттар
ыһылыбыт культурай-массабай дьыалаларга уонна
ыһылы иһитингэ оройуонга биир бастааһан тэрилтэбит
"Чэбир" БНА ыһылы үлэтин билиини ыһат каллэнэбэ
билииниэрини, ону көрдүбүт.

— Улүүска бээр бөлөхтөрү түмэн биир хайыскалаах үлэни
тэрийт.

— Тыһынаах мууһа суолтатын, сайдар тускулун
көрдүбүт.

— Эдэр ыһыты чөл олохко тардан тыһынаах музыкага
ыһыт.

Тэрийэр: Одүүлүүлээгүй Сынныаланг киинэ.

Буолар сирэ: Спортзал.

Күлө-дьыла: Ыам ыйын 22 күнө.

Программат:

Саркыарда 10 ч. — түмсүт.

Күлүс 2 ч. — аһыт кэм аһытыа, нарын кийитэ:

— аһыттыа;

— аһыттар;

— ыһылыттар ыһылыттар.

Күлүс 6 ч. — тыһынаах мууһа суолтата, сайдар тускулун:

— "төгүдүк оһуол";

— санаа аһаһаһыттар;

— аһаһас көпсөһүттар.

Күлүс 9 ч. — "Уммуллубат кэмүс дорбоонор". Тыһынаах
мууһа доһуотторун үлүүска ыһыларбыт (иһылыттар).

**Извещение о продлении приема заявок на участие
в открытом конкурсе на поставку
непродовольственных товаров для муниципальных
нужд на 2004 год**

В связи с отсутствием заявок на участие в открытом
конкурсе, объявленный в газете "Сага олох" от 30 марта 2004
года администрацией муниципального образования
"Чурапчинский улус (район)" на поставку непродовольственных
товаров и продукции ПТН, продлевается срок приема заявок до
28 июня 2004 года.

Непродовольственные товары, в том числе:

— медикаменты — 670,4 тыс. руб. (в т.ч., учреждений
образования — 599,9 тыс. руб., учреждений социального
обслуживания — 70,5 тыс. руб.);

— моющие и дезинфицирующие средства — 485,2 тыс. руб.
(в т.ч., учреждений образования — 459,8 тыс. руб., учреждений
социального обслуживания — 25,4 тыс. руб.);

— кухонная посуда и прочая кухонная утварь — 252,7 тыс.
руб. (в т.ч., учреждений образования — 245 тыс. руб.,
учреждений социального обслуживания — 7,7 тыс. руб.).

**Продукция производственно-технического
назначения — 3932,4 тыс. руб., в том числе:**

— учреждений образования — 2985,1 тыс. руб.;

— учреждений здравоохранения — 510,4 тыс. руб.;

— учреждений соц. обслуживания — 36,925 тыс. руб.;

— учреждений культуры — 400 тыс. руб.

Конкурсная документация предоставляется по адресу
организатора: с. Чурапча, ул. Ленина, 41, каб. 36.

**За дополнительной информацией обращаться
по телефону 41-120 или см. в газете "Сага олох"
от 30 марта 2004 г.**

БОЛБОЙУН! БОЛБОЙУН! БОЛБОЙУН!

Ыам ыйын 21 күнө. "Айыллаан" Сынныаланг киинэ.

Бүтүн Россиятаагы "Всероссийский восход" фестиваль
лауреата, улуу Кытай столицата Пекин куоракка бэйэтин
искусствотун көрдөрбүт, "Полярная звезда" республикатаагы
телевизионнай конкурс 6 төгүлүккө лауреата "КҮӨРЭГЭИ" оҕо
ырыа образынай ансамблун концерта.

Сагаланар — 19 ч. 30 мин.

Салайааччы — Саха Республикаатын үөрэҕириттин уонна
культураатын туйгунара Р. Р. Саввин.

Биллэт сыанага: улахан дьонго — 40 солк., оҕолорго — 35
солк.

Калинг, көрүг, дуоһуһа сынныанын!

**Поставка и установка высококачественного
спутникового оборудования производства Южной
Кореи в кредит:**

**в комплекте антенна Д 180 см (усиленная,
ветроустойчивая) с цифровым приемником фирм
DSR ACE, HADLEY, TOPFIELD, русское меню, ТВ,
видео выход, стереозвук, уверенно принимает
25-30 каналов).**

**В течении гарантийного срока бесплатный
ремонт, замена, настройка.**

**Заявки принимаются в каб. 4 в здании улусной
администрации. Тел. для справок:
УСХ — 41-133, веч. — 25-354.**

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

Талталлаах кэргэммин, ийэбитин, кийинитин,
сагастытын, Чыаллараа оһорор ШЕЛОМОВА Анаста-
сия Петровнаны үйэ аһардаах үбүлүйүгүн иһиттик-ис-
тигтик эбэрдэлиибит!

Баҕарабыт эйиэхэ саха киһи маһынын кытаанах до-
руобуһаны, ыт-ыраас салгыны, дьэҕкир күөх халлааны,
эспибэт эрчими, аламай күн күрдүк үтүө-мааны майгы-
ны. Үөрүүгү үксэтиһ, уруйугу улааттыһ, дьол-соргу тос-
хойдун дьон алгыстытын аһыһыт.

**Кэргэнин, оһолоруг, Шеломовтар,
Местниковтар, Хойтановтар, Николаевтар,
Слепцовтар.**

Х Х Х

Күндү ыһылытын, балтыбытын Ирина Семеновна
ПОЙСЕВАННЫ төрөөбүт күлүгүн эбэрдэлиибит!

Баҕарабыт олох ыраакаттарын билимнэххэ үрдүк
үөрэххин бүтэрэн үлэҕи үлэһит буоларгар. Оһолорун
хон тутта, холобур онгоһо сырыттынар. Ымыы ыһар
ыра санааҥ туолуохтун.

**Дьолу-соргуну, үөрүүнү-көтүүнү,
уруйу-айхалы кытары ийэҥ, аҕаҥ,
убайыҥ Илья уонна Карповтар.**

МАХТАНАБЫТ

Улуу Кыайы 69 сыла туолар үөрүүтүккэ быраһыныннар
"Чурапчы" ТХПК директора Андрей Тимофеевич Ноговицын,
профком председателэ Любовь Дмитриевна Александрова
урууку сылларга үлэһэн аһыт кырдыҕастарын умнубака эл-
бөх суумалаах бороһууттаны, сыаналаах бөлөхү туттарбыттар-
ыттан улаханник үөрдүбүт. Кинилэри комбинаттыт 70 сыллаах
үбүлүйүгүн эбэрдэлиһэн туран хаймаат нөһүө махталбытын ти-
эрдэбит.

Баҕарабыт эйиэхэ үлөһүтүгэр үрдүк ситиһиниэри, олох-
тугар дьолу-соргуну, чаһын-чэбдик доһуобуйаны.

**Үлр, тыыл ветераннара,
хоту көһөрүллү кыттылаахтара
Зинаида Максимовна Монастырева, Венифатий
Дмитриевич, Елена Васильевна Местниковтар.**

Күндү кэргэмим, ийэбит, эбэбит, үлэ ветерана, Чурапчы сө-
лөһүннэтин олохтоһо

ОСИПОВА Фекла Семеновна

бу дьыл ыам ыйын 13 күнүгэр уһун ыраакан ыһыттан өлбүтүн
диригиник курутууһун туран аймактарыгар, билэр дьонугар
иһитиннэрибит.

Кэргэнэ, оһолоро, кийиниттэрэ, сизиннэрэ.

Куруһуҥнарын тиздэллэр:

— Кэргэнэ, күндү ийэлэрэ Фекла Семеновна күн сириттэн
барбытынан кэргэнигар Николай Кирилловичка, оһолоругар
"Мелиоратор" ГУП коллектива.

— Фекла Семеновна олохтон туораабытынан кэргэнигар Ни-
колай Кирилловичка, оһолоругар Николайга, Оленга, Геннадий-
га, кийинлэр дьон кэргэттэригэр "Күөх Кытыл" түөлбө олохтоһо-
ро уонна Васильевтар.

— Күндү куруһуҥуттар Олук Николаевичка ийэтэ, балтыбы-
тыгар Александра Ивановнага хотуна, сизиннэригар эбэлэрэ
Фекла Семеновна өлбүтүн Чурапчыттан Ивансатар, Бахыттан
Слепцовтар, Барашковтар, Алааһтан Слепцовтар, Сылантан
Трофимовтар, Поповтар, Дьокуускайтан Кандиһкайдар, Абий-
тан Невиковтар.

— Кэргэнэ Фекла Семеновна өлбүтүн аймактыгыгар Осип-
ов Николай Кирилловичка, оһолоругар Николайга, Оленга, Ген-
надийга, кийинлэр дьон кэргэттэригар Одьулууттан Федотовтар.

— Фекла Семеновна олохтон туораабытынан кэргэнигар Ни-
колай Кирилловичка, уолаһтарыгар, кийиниттэригар, сизиннэ-
ригар Дьокуускайтан Василий, Татьяна, Раиса Осиповтар, Хада-
артан Владимир, Елена, Федор, Полина, Лина, Прокопий Осипе-
тар, Яна Ефимова, Владимир, Мария Спирidonовтар, Дирингтан
Реворий, Валентина Мартыновтар, Айаал, Валика Новгородов-
тар.

— Күндү ийэтэ Фекла Семеновна өлбүтүнэн уолугар Генага
бииргэ үлэһит табаарыстара.

— Кэргэнэ өлбүтүнэн "Чурапчы МТС" МАО ветераныгар Осип-
ов Николай Кирилловичка, оһолоругар, сизиннэригар, аймакта-
рыгар "Чурапчы МТС" МАО коллектива.

Өлүүсүмэ улууһугар оһолбут убайа

АЛЕКСЕЕВ Борисцир Николаевич

хомолтоһоһук өлбүтүнэн бэйэбит үлэһиттэригар
психонкаролог-врач Дьыдаева Людмила Николаевнага
куруһуҥнарын тиздэллэр.

**Улуустаагы киһи балыһа администрацията,
профкома, поликлиника коллектива.**

Чурапчы сөлөһүннэтин олохтоһо

ОКОНЕШНИКОВ Николай Николаевич

уһун ыраакан ыһыттан өлбүтүнэн бииргэ төрөөбүттэригар Ма-
рияга, Татьянага, Владимирга, Еленага, Елизаветага, Варяга,
кийиниттэригар Еленага, күтүөттэригар Иванга, аймактарыгар
куруһуҥнарын билэрэбит.

"Юбилейнай" түөлбө олохтоһохторо.

БИЛЛЭРИИ

Табаарынай кредиткэ тутуу матырыйаалларын ситэ ыла-
иһиктар кэлэн ыларгытыгар. Кредиткэ кэстээхтэр кэлэн
телүүрүтүгэр, ааһсарытыгар. Муус устар ый 1 күнүттэн пеня
ааһыла туарын иһитиннэрибит.

**Чурапчытаагы капиталнай
тутуу управлениета.**

ДьГТХА бөлүс куруһу студентката

КОРЯКИНА Наталья

олохтон туораабытынан эдьийигар Корякина Елизавета
Егоровнага, төрөлүүттэригар куруһуҥнарын тиздэллэр.
Дириг орто оһуолатын 38-с выпуһа.

Күндү кэргэмим, ийэбит, эбэбит, кытаанах нэһилиэтин Бочу-
оттаах гражданина, улаһтыкый балыһага медицинскэй оһс-
ранан өр сыл эһиһэ суох үлэһэбит үлэ ветерана

СОБАКИНА Анна Ивановна

уһун ыраакан ыһыттан олохтон туораабытын диригиник куру-
тууһун туран чугас доһуотторугар, аймактарыгар иһитиннэрибит.
Кэргэнэ Михаил Николаевич, кыргыттара, уолаһтара,
кийинитэ, күтүөтэ, сизиннэрэ,
хос сизиннэрэ.

Куруһуҥнарын тиздэллэр:

— Күндүтүк саныар сагастыт, Кытаанах нэһилиэтин "Ытык
киһи", медицинскэй үлэ ветерана Анна Ивановна күн сириттэн
барбытынан кэргэнигар Михаил Николаевичка, оһолоругар, си-
зиннэригар Мындагайыттан Собакиннар, Сазоновтар, Чурап-
чыттан Макаровтар, Хатылыттан Борисовтар.

— Эдьийэ Анна Ивановна өлбүтүнэн бэйэбит үлэһиттэригар
Никитин Петр Ивановичка "Чурапчы улууһа" МТ гражданскэй
оборонкага, ыһаллаах быһыһа управлениета.

— Күндү эдьийибит, медицинскэй үлэ ветерана, Кытаанах
нэһилиэтин Бочуоттаах гражданина Анна Ивановна ыраакан
ыһыттан олохтон туораабытынан кэргэнигар күтүөһүтүгар
Михаил Николаевич Собакиннага, оһолоругар, сизиннэригар
Чурапчыттан С. И. Никитин, И. И. Никитин, П. И. Никитин,
Сылантан Ю. С. Максимов, Дьокуускайтан В. И. Татаринов,
Неронгиттан М. И. Петрова дьон кэргэттэра.

Табаһаттан төрүттээх Дьокуускай куорат олохтоһо

БРЫЗГАЛОВ Игнат Игнатьевич

соһумардык өлбүтүн билэр дьонугар, табаарыстарыгар
иһитиннэрибит.

Кэргэнэ, оһолоро.

Куруһуҥнарын тиздэллэр:

— Талтыр аһалара, кэргэнэ Игнат Игнатьевич соһумардык
олохтон туораабытынан оһолоругар Светага, Машага, Ритага,
кэргэнигар Елена Васильевнага "Елена" маһаһын, "Туймаада"
кафе коллективтара.

Редактор Г. Г. ПОПОВ.
ААДЫРЫСПЫТ: 678670,
Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а".
ТЕЛЕФОННАРЫТ:
редоктор — 41-332, отделлар — 41-265.
E-mail: Osanaoleh@churap.sakha.ru

Тэрийэн таһаараччылар: СР Правительства, Чурапчы улууһун "Сага олох"
редакционнай-издательской холбоһук государственной учреждению. Маассабай
информация срдстволарын туһунан РФ Сокуоннарын тутуһууну контуруапплуур
уонна регистрациһуу РФ бэһээккэ СР региональной управлениетагар 2003 с.
бэс ыйын 20 күнүгэр регистрациһуу нүмэрэ — ПИ №19-0423.

"Сага олох" редакционнай-издательской холбоһук ГУ. Офсетнай бэһээт.
Саһаһын № 55. Тираж 2715. 17. 05. 2004 с. бэһээккэ бэрилиннэ.
Хайыт иһэллээх устэ: оптуоруннука, чаһиһага уонна субуотага таһар.

Автор сурутар эһиһэр санаа
редакция позициятыгар маһды сөп түбэһэр
буолбатах. Сурука ыһылар чахчылар
кырдыктаахтарыгар эппиэтинэһи
автор тус бэйэтэ сүгэр.